

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra HAANDBOG I VERDENSHISTORIEN. Nyaarstiden

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 519.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig07val-shoot-idm140245220275696/facsimile.pdf> (tilgået 07. maj 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Vesterleden

(1504—6) i hans Kiv med Junkeren (Philip) af Burgund om Rigs-Forstanderskabet i Castilien. Dette imidlertid kun i Forbigaaende, til Erindring om, at de lærde Latinere kun for-gæves har stræbt at indprænte Verdens-Historien »Persons An-seelse,« thi var end Ferdinand omtrent ligesaa uskyldig i al sin Tids Størværk, som i Amerikas Opdagelse, saa kaste dog, tilligemed denne, Granadas, Neapels og Navarras Indta-gelse, Erobringerne i Barbariet, og Høiskolen i Alcala, en saadan Glands paa Ferdinands og Isabelles Dage, at vi godt kan forstaae, hvi de længe syndes baade Spanien og hele Christenheden gylde.

Af disse Bedrifter har vi alt paa sit Sted omtalt Neapels Erobring (1500—1503) som Noget, der gjorde Ferdinand stor Skam og hans »Store Captein« kun liden Ære, men ligesom Ferdinand troede sig lovlig undskyldt med Arveretten til Neapel efter sin Farbroder, Kong Alfons, der kun efterlod uægte Aftom, saaledes gjorde Erobringen ham og Spanien langt mindre forhadte end frygtede i Europa; thi det var aabenbar nu i hele Vesterleden en herskende Grundstætning, at hvad man havde Magt og Lykke, det havde man ogsaa Ret til. Den store Captein, Gonsalvo de Cordova, var ogsaa for Resten saa ærekier en Ridder, som Nogen i hans Dage, hørde til den gamle Adels-Slægt Aguilar, som ved Indtagelsen af Cordova i det Trettende Aarhundrede havde hæderlig vundet sit Tilnavn, og før han gik til Italien, havde han baade i den Portugisiske og Mohriske Krig givet glimrende Beviser paa ridderlig Smag og Forvoventhed. Efter Isabelles Død fuldt han, som Castilianer, Ferdinand mistænkelig, og mistede Statholderskabet i Neapel, men hans Reise gjennem Spanien, da Ferdinand (1507) slæbde ham hjem med sig, var et Triumf-Tog (som Colombos, da han kom første Gang fra Vestindien), og kun Iaa Krigere har hvilet saa stolt og smukt paa deres Laurbær, som Gonsalvo paa Sine i Granada, hvor han blev æret som en Fyrste og elsket som en Fader*).

Herved mindes vi imidlertid om den Ende, Ferdinand og Isabelle havde gjort paa det Mohriske Rige i Spanien, og skjøndt vi nu har ondt ved at beundre de Spanske Hellegier-ninger i Tiaars-Krigen (1482—92), blev den dog i sin Tid lignet ved den Trojanske, saa Ferdinand gjaldt for en Agamemnon, Ponce de Leon (Hertug af Cadix) for en

*) Prescotts Ferdinand og Isabelle II. 390. III. 323—68.